

**Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за
съдебната власт**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 19.12.2024 г. - 08.01.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #10779-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип носител: Национално

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт се цели:

1. Осигуряване на съответствие на ЗСВ със Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (ДВ, бр. 106 от 2023 г.) и Решение на Конституционния съд № 13 от 26 юли 2024 г. по конституционно дело № 1/2024 г.
2. Прецизиране на разпоредбите относно конкурсните процедури за гарантиране на своевременни редовни конкурси за повишаване в длъжност, за да се избегне дългосрочното командироване на съдии за заемане на свободни длъжности, като се вземат предвид европейските стандарти за командироване на съдии;
3. Усъвършенстване на уредбата относно атестирането;
4. Постигане на напредък по законодателните изменения, насочени към подобряване на функционирането на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС) и избягване на риска от политическо влияние, по-специално чрез включване на съдебните органи в подбора на неговите членове;
5. Промени в дейността по извършването на проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите;

6. Повишаване на ефективността на обучителната дейност на Националния институт на правосъдието, при отразяване на натрупания опит, предизвикателствата пред европейското съдебно обучение и нарастващите изисквания към работещите в правосъдието;

7. Въвеждане на реално и пълноценно електронно правосъдие, както и улесняването на достъпа до правосъдие.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт - вер. 1.0 | 19.12.2024](#)

[Мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт - вер. 1.0 | 19.12.2024](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието по законопроекта - вер. 1.0 | 19.12.2024](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ в Министерския съвет - вер. 1.0 | 19.12.2024](#)

[Становище на Българска съдийска асоциация \(получено по ел. поща на 8 януари 2025 г.\) - вер. 1.0 | 09.01.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Lubomir Petkov (08.01.2025 09:14)

Предложение по чл. 18 /1/ и чл. 26 /4/ ЗНА, Част 3

За да се обезпечи в пълна степен професионализъмът в работата на Системата и пряко да се повлияе към повишаване на общественото доверие в нея, следва да се въведе мярка, която да преустанови противоречивата съдебна практика, постановявана по случаи, почиващи на еднакви обстоятелства. Това може да се постигне единствено със задължаването на съдиите, постановяващи актове като последна инстанция, да уеднаквяват съдебната практика по решаването на такива въпроси, когато същата е противоречива, или когато такава липсва. Следва такива магистрати да са задължени служебно да следят за необходимостта да уеднаквяват съдебната практика и да са задължени да го правят, когато има такова искане от страна в производството.

Всички магистрати, постановяващи актове не като последна инстанция, следва да се съобразяват

задължително с уеднаквената съдебна практика, а когато такава няма, да включват в мотивите си

такава констатация. ИВСС следва да следи и да прилага предвидените мерки и за нарушения на

такива задължения. Такива мерки могат да се предвидят, освен с подходящи текстове в ЗСВ, така и с промени във всички процесуални закони, тъй като следва да се въведат във всички съдебни производства.

Считаме, че за да се изпълнят в някаква степен поставените цели на Проекта, в същия следва да се предвидят норми, чрез които да се въведат гореописаните предложения. Те няма да са

достатъчни за пълноценното постигане на целта, но ще поставят основа за следващи промени, с

които тя да бъде осъществена пълноценно.

Общественият контрол върху Системата, както и върху всички останали обществени институции, следва да се осъществява ефективно и от лица, които не са част от тези институции.

Сегашното положение, Системата да се контролира от хора, които са част от нея, гарантира ниска

ефективност на осъществявания контрол. Липсата на правомощия на контролните органи да следят

и санкционират ниското качество на работа на магистратите е главната причина за непрестанно

понижаващото се доверие на Обществото в Системата - факт, който се констатира от години в

официалните документи на външни (за България) наблюдатели и се усеща ежедневно от основните

“потребители на услугите” на Системата - гражданите.

Председател: Любомир Петков

Автор: Lubomir Petkov (08.01.2025 09:13)

Предложение по чл. 18 /1/ и чл. 26 /4/ ЗНА, Част 2

Обвързването на получените възнаграждения с качеството на работата е един от малкото

реално въздействащи стимули за стремеж към такова качество, за всяка професионална дейност в

Обществото. Системата е една от малкото останали обществени структури, в които все още този

принцип за стимул към качество на работата на лицата, ангажирани да изпълняват длъжности там.

При трайно допускане на некачествена работа, въпреки мерките чрез намаляване на възнагражденията, такива лица следва да бъдат отстранявани от длъжност. Всички тези

принудителни действия следва да се извършват (на този етап) от ИВСС, като се предвидят изрично

в ЗСВ такива негови правомощия. Ако такива правомощия се предвидят и ИВСС започне да ги прилага, това несъмнено ще доведе до конфликти на лично ниво между

членовете на ИВСС и магистратите, върху които такива мерки започнат да се прилагат. За да се постигне минимален ефект от такива конфликти, следва да се

предвиди в ЗСВ, че членовете на ИВСС не могат да са били лица с длъжности в Системата, както и невъзможност за заемане на такива длъжности от лица, които са

били членове на ИВСС, както и членовете на ИВСС да преустановяват тези свои длъжности, ако изпаднат в конфликт на интереси с което и да било лице на

длъжност в Системата, което може да бъде обект на проверка. Съществуващото в момента положение, при което членове на ИВСС са основно магистрати, които следва

да проверяват други магистрати, считаме за изключително неефективно и не гарантиращо реален обществен контрол върху работата на магистратите. Липсата на

изрични правомощия на ИВСС да проверява качеството на работата в Системата

(което е реалната и основна причина за ниското обществено доверие към нея) към

момента се "оправдава" със спазване на принципа на независимост на магистратите. Този принцип може да се спазва, ако проверките на ИВСС срещу качеството на работа

на магистратите се

осъществяват след приключването на производствата, в които са издавани актовете на

проверяваните магистрати. За да се запази силата на актовете им, следва да се предвиди, че влезли в сила актове не може да се променят само въз основа на акт на

ИВСС, който ги обсъжда.

Автор: Lubomir Petkov (08.01.2025 09:11)

Предложение по чл. 18 /1/ и чл. 26 /4/ ЗНА, Част 1

До Министерски съвет на Република България

бул. „Княз Александър Дондуков“ №1, 1594 София, Тел. (+359 2) 940 29 99

E-mail: ms_register@government.bg

Предложение по чл. 18 /1/ и чл. 26 /4/ ЗНА

относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, предложен за становища в Портала за обществени консултации strategy.bg за периода 19.12.2024 - 08.01.2025 г.

от Сдружение ОБЕДИНЕНИЕ 29, ЕИК 206554439

гр. Пловдив, ул. Пушкин № 4, ет.4, ап.8,
чрез Председателя Любомир Ангелов Петков

Уважаеми дами и господа Министри,
Уважаеми г-н Министър - председател,

В Устава на сдружението ни са положени и следните цели: Развитието и утвърждаването на гражданското общество, гражданското участие и добротото управление; като са предвидени и следните дейности, чрез които целите да се постигат:

- Изготвяне и внасяне на Предложения за усъвършенстване на законодателството;
- Участие в обществените консултации при изработката на проекти за нормативни актове. Във връзка с тези цели и дейности, правим следното Предложение:

В Частичната предварителна оценка на въздействието към Проекта са заложили и следните

Проблеми за решаване: "Постигане на напредък по законодателните изменения, насочени към подобряване на функционирането на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС) и избягване на риска от политическо влияние, по-специално чрез включване на съдебните органи в подбора на неговите членове."

Считаме, че предложените в Проекта промени са Недостатъчни да решат тези Проблеми,

както и да постигнат заложената цел: "изграждане на нова правна рамка, позволяваща значително подобряване на ефективността на съдебната система" .

Аргументи:

Изключително ниското ниво на доверие на Обществото в съдебната система (установено

многократно в доклади на международни организации, публикувани и обсъждани в медиите, и които са известни както на органите на съдебната система (Системата, по-долу), така и на органите

на изпълнителната власт) изискват спешни и дълбоки промени. Тези промени следва да установят ефективни механизми за ограничаване на негативното влияние върху престижа на онези лица, изпълняващи длъжности на правораздаване и правоприлагане в Системата (по-долу: магистрати), които действат непрофесионално. Под "непрофесионално" имаме предвид: системно

несъобразяване на актовете им със закона, доказателствата и съдебната практика. Такива лица следва да бъдат принуждавани да променят професионалното си поведение в посока повишаване на професионализма си, главно чрез намаляване на получаваните от тях възнаграждения. Считаме, че несъобразяването със закона, или доказателствата, или съдебната практика от магистрати, са основна причина за липсата на нормално обществено доверие в Системата, поради което представляват “действия, които накърняват престижа на съдебната власт” по смисъла на чл. 132а, ал. 6 КРБ.

Автор: Йоана Попова (05.01.2025 15:31)

чл.300, ал.3 от ЗСВ

Текстът на чл. 300 ал. 3 от ЗСВ е нецелесъобразен. С тази норма се нарушава правото на труд, правото на свободен избор на професия и правото на образование. Текстът на чл. 300 ал. 3 от ЗСВ следва да бъде отменен изцяло.

Автор: Илия Христов (03.01.2025 15:03)

Поправка на технически грешки

В становището по-горе с наименование „**Имат ли правомощие сегашните членове на ВСС с изтекли мандати да избират тримата големи?**“ са допуснати технически грешки при изписването на наименованието на становището и при цитирането на разпоредбата на § 23, ал. 2 от ПЗР към ЗИД на КРБ (ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

Правилният текст на разпоредбата на § 23, ал. 2 от ПЗР към ЗИД на КРБ е:

„(2) До избирането на Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет Съдийската колегия и Прокурорската колегия на досегашния Висш съдебен съвет изпълняват функциите на Висш съдебен съвет, съответно на Висш прокурорски съвет по тази Конституция, с изключение на правомощията по чл. 130б, ал. 2, т. 2 и ал. 3, т. 2.“

а наименованието е „**Имат ли правомощие сегашните членове на ВСС с изтекли мандати да избират тримата големи?**“.

Автор: Светла Николова (02.01.2025 21:58)

Текстът на чл.300, ал.3 от ЗСВ

Текстът на чл.300, ал.3 от ЗСВ следва да бъде отменен изцяло.

С тази норма се нарушава правото на труд – на свободния избор на професия и място на работа и на правото на образование.

Автор: Антон Карагачлиев (02.01.2025 17:10)

Във връзка с предложението за имениение на чл. 300, ал. 3 от ЗСВ

Въпреки, че с промяната по отношение на чл. 300 от ЗСВ, ще бъде премахнато двусмислието в разпоредбата, не се коригира истинският проблем в тази разпоредба, а именно ограничението, което е заложено в ал. 3 на същата разпоредба по отношение на стажант-юристите, за придобиване на правоспособност. Без да се поставя под съмнение значимостта на юридическите професиите, които могат да се упражняват с придобитата правоспособност, безсмисленото ограничение – с лимитиране на броя на опитите за придобиване на юридическа правоспособност, не би могло да доведе до придобиване на правоспособност от лица с по-задълбочени знания (качествена теоретична и практическа подготовка), а до възникване на предпоставки за неправомерно получаване на такава. В случай, че законодателят желае да въведе нормативни изисквания, с които да намали риска лица с недостатъчна подготовка да получат достъп до определени юридически професии, това би могло да се получи с поставянето на ясни критерии и изисквания за придобиване на юридическа правоспособност, а не с ограничение на броя на явяванията за нея. Държавата е свободна да налага и поставя условия за придобиване и упражняване на определени професии, но тези изисквания кореспондират и на задължението на държавата за създаване на условия за действителна, качествена теоретична и практическа подготовка по специалността "право". А именно, чрез повишаване на изискванията към висшите учебни заведения, които имат юридически факултети, намаляване на броя на университетите, които предоставят такова образование, промяна на изискванията към начина на формиране на комисиите за провеждане на държавните изпити за специалността „право“, както и чрез създаване на предпоставки за реално провеждане на юридически стаж на дипломираните се вече юристи и др. Без създаване на такива условия - за получаване на качествено юридическо образование и придобиване на реални практически умения от стажант-юристите, простото налагане на лимит на броя на опитите за придобиване на юридическа правоспособност се явява неоправдано ограничение на правото на труд, омаловажаване на образованието дадено от висшите учебни заведения и няма нищо общо с обществения интерес, защитата на който би следвало да се преследва чрез тази разпоредба.

Автор: Мартина Ицова (02.01.2025 13:47)

отмяна на чл. 300, ал. 3 от ЗСВ

Разпоредбата на чл. 300, ал. 3 от ЗСВ следва да бъде изцяло отменена. Същата се явява нецелесъобразна и дискриминационна, ограничаваща правото на труд, правото на избор на професия и упражняването ѝ. На практика дипломирани юристи, които са учили пет години в акредитиран университет, положили са успешно държавни изпити, получили са диплома за висше образование със степен "магистър", преминали са изискумия стаж биват ограничавани само до три явявания на изпит, от чието успешно полагане зависи цялата им професионалната им реализация, като в

случай не неуспех - не съществува каквато и да е алтернатива за тях да приложат завършеното си образование.

Автор: Любо Стефанов (02.01.2025 10:22)

Моля съобразете проекта с Плана за административната тежест

Вижте какво трябва да включва проекта, но защо не сте го изпълнили?

Наименование:

Служебно събиране на информация в административните производства, при които се изисква предоставянето на документи, доказващи обстоятелства, които могат да се набавят по служебен път и по-точно: служебно събиране на информация за наличие юридическа правоспособност, придобита след 1 март 2011 г., както и служебна проверка на данни за лица, събития и обекти от Единната информационна система за противодействие на престъпността.

Описание на проблема:

В различни административни производства, въведени на законово ниво, от ползвателите се изисква да предоставят документ, доказващ юридическа правоспособност (изискване, въведено в 11 закона), както и документ, доказващ липсата на образувано наказателно производство за умишлено престъпление от общ характер (изискване, въведено в 10 закона).

Действия:

В Закона за съдебната власт се правят следните изменения и допълнения:

§ 1. В чл. 297а., т.6 се изменя така:

„б. реда за поддържане на регистъра по чл. 301, ал. 2.

§ 2 В чл. 301:

1. Досегашният чл. 301 става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и ал. 3:

„(2) Министърът на правосъдието изгражда и поддържа публичен регистър на лицата с придобита юридическа правоспособност. Юридическата правоспособност на лицата, придобита след 1 март 2011 г. се удостоверява служебно от органа, пред който се развива административното производство.

(3) Обхватът на регистъра и редът за неговото поддържане се определят с наредбата по чл. 297а.“

§ 3. В чл. 378:

1. се създава нова ал. 4:

„(4) Държавните органи проверяват данни за лица, събития и обекти в ЕИСПП по служебен път, освен ако не е предвидено друго в закон.“

2. Досегашните ал 4 и ал. 5 стават съответно ал. 5 и ал. 6

Заклучителни разпоредби

§ В **Закона за Държавната агенция „Национална сигурност“** в чл. 53, ал. 5, след думите „т. 4“ се добавя „и т.6“

§ В **Закона за закрила на детето** се извършват следните изменения и допълнения:

Автор: РОСИЦА ПОПОВА (31.12.2024 10:15)

чл.300, ал.3 ЗСВ

Ограничението, въведено с текста на чл.300, ал.3 от Закона за съдебната власт, относно броя явявания на изпит за придобиване на юридическа правоспособност е нецелесъобразно. Налице е несъразмерност между последиците от трикратното неуспешно явяване на изпит за придобиване на юридическа правоспособност и поставената от законодателя цел за проверка на знанията след проведеня стаж. С тази норма се нарушава правото на труд – на свободния избор на професия и място на работа и на правото на образование. Текстът на чл.300, ал.3 от ЗСВ следва да бъде отменен изцяло.

Автор: Мария Личева (30.12.2024 21:00)

Относно ограничението за до три явявания на изпита за юридическа способност.

?? ??????? ?????????????? ?? ?? 300 ?? 3 ?? ???, ????? ??????: ??? ?????? "?????????????" ???????-
????????? ??? ?????? ?? ?? ??? ?? ?????? ????? ?????????????? ?????????????? ??? ? ???? ???? 297,
?? 2, ? 1, ?? ??? ?????? ?? ????? ?????? ?? ?? ?????????? ?????????? ?? ?????????? ?????? ?????????????
?????????????, ????????? ?????????????????? ? ?????????????? ?????????????? ? ?????????? ?????????? ???????.
????????????? ?? ????????? ?? ?????, ?? ????? ?? ?????????? ? ?????????????????? ? ??????????
????????????????? ?????? ?? ??????? ??? ?????????-??????, ?????? ????????? ?????????????? ?????
????????????? ?? ??????? - ??? ??????

Автор: Мария Гунчева (30.12.2024 17:22)

Чл. 300, ал. 3 от ЗСВ следва да се отмени - Част 2

Изпитът за правоспособност няма и не може да има за цел въвеждане на коректив на дефицитите в обучението на стажант юриста в университета. Още по-малко е допустимо това да се довежда до степен, изцяло образованието да се обезсмисли, от уж успешно преминалите го лица. В крайна сметка, ако нивото на самото юридическо образование не е добро, това следва да се реши по друг начин, а не по този, който се въвежда с чл. 300, ал. 3 от ЗСВ, най-малкото защото неуспехът при този изпит, дори и за три поредни пъти, може да е се дължи на една или друга, включително свързана със случайности причина, а не до такава, касаеща липса на знания и умения.

Правото на труд и на образование са не само конституционно гарантирани права в България, но са част от Хартата на основните права в ЕС. В чл. 14 и 15 от Хартата достатъчно ясно и на напълно достъпен и разбираем като понятия и изрази език, е разяснено, че всеки гражданин на ЕС има право на образование, както и на избор на професия и практикуване на същата.

Ограничения, които всъщност лишават от такова право един европейски гражданин са изключително нелепи в съвременните условия, за една държава-членка на ЕС. Такива ограничения не показват нищо друго, освен ниската правна култура на законодателя, както и изключително ниското ниво на развитие на гражданското общество, за огромно съжаление. Показват и липсата на доверие от самата държава в спазване на държавните изисквания от университетите и относно нивото на образование и познания, които те предоставят. Как тогава въпросните учебни заведения преминават успешно изискванията за акредитация и защо това се търси да се коригира тогава, когато стажант-юристът вече уж формално е „юрист“ и очаква само своята правоспособност..

Ако целта на въвеждането на подобно правило е да се ограничи броят на юристите в страната, които наистина бележат необяснимо висок процент сред висшистите ни на глава от населението, неоправдан от гледна точка на нуждите и възможностите пазарно и институционално този потенциал да се ползва, то това може да се реши изключително просто, с намаляване приема на студенти или с ограничаване броя на университетите, в които се добива подобно образование, или дори - с непопулярни, но все пак доста по-приемливи способности от този на чл. 300, ал. 3 от ЗСВ - като например - обявяване на нулева година.

Ако се счита, че обучението не е достатъчно качествено - може просто да се завишат критериите към студентите, които се поставят към тях още в университетите и намаляване броя на завършващите по естествен път, респ. забавяне на завършването, при което завършване на самото висше образование да се осъществи само след като наистина студентът е добил достатъчно задълбочени и широки познания.

Ако идеята за въвеждане на ограниченията за броя явяване на изпита за правоспособност по чл. 300, ал. 3 от ЗСВ произтича от факта, че така се хаби държавен ресурс, понеже явяването не се заплаща от стажант-юристите, то по-скоро би било логично и обосновано след третото явяване да се предвиди такса за последващо явяване, но не и такова да бъде изключено изобщо занапред. Включително ако е нужно може да се въведе и заплащане за стажа, който се провежда допълнително след три неуспешни опита да се вземе въпросният изпит.

Но - проблемът всъщност лесно може да се реши и с простото увеличаване на продължителността на стажа и създаване на задължение за менторите в него реално да обучават стажант-юриста - да му поставят задачи, да контролират изпълнението им и да изясняват пропуските и грешките в същото. Така практиката ще даде възможност за придобиване на доста по-широки познания и ще обоснове в по-голяма степен идеята за самия практико-теоретичен изпит. В тази насока ще помогне до голяма степен и преосмисляне на начина на образование и увеличаване на дела на практически насоченото обучение в университета, тъй като понастоящем то е силно теоретизирано и откъснато от действителността. Студентите рядко виждат как изглеждат и как се съставят искиви молби, жалби, възражения, да не говорим за съдебни актове, актове на прокуратурата, протоколи за разпити и др.под.

Автор: Мария Гунчева (30.12.2024 17:21)

Чл. 300, ал. 3 от ЗСВ следва да се отмени - Част 1

Чл. 300, ал. 3 от ЗСВ съдържа алогично ограничение на правото на труд и правото на образование, които са несъпоставими с мотивите, поради които този текст бива въведен. Ограничения с подобни фатални последици, които превръщат в просто парче хартия дипломата за едно завършено висше образование, включващо над 55 семестриални и три изключително тежки държавни изпита, не може да бъде оправдано единствено от съображения, че стажант-юристът не е издържал изпита за юридическа правоспособност, за чието провеждане условията не са достатъчно детайлно разписани в самия ЗСВ, за да се създава законова гаранция за обективно, безпристрастно и равноправно провеждане на изпита спрямо всички стажант-юристи.

Да не говорим, че в сравнение продължителността на стажа преди напр. 20 години, сегашният е видимо крайно недостатъчен като време. Често същият се провежда доста формално, защото малцина магистрати имат желание и най-вече време за стажантите. Точни, пълни, ясни и задължаващи „менторите“ по време на стажа изисквания как да възлагат, контролират и обучават практически стажант-юристите, с което да спомогат за добиване на практически знания от тях, също не са разписани законодателно. Така се стига до категоричния абсурд, без обезпечена възможност за истински, реален стаж, подчинен на ясни правила, да се извършва проверка на добитите по време на този стаж практически познания, и то пред угрозата при три пъти „неиздържал“ да се окажеш юрист „на хартия“.

Автор: Илия Христозов (28.12.2024 18:54)

Трябва ли да е единна прокуратурата и съответства ли това на КРБ? - 2 част

Един внимателен анализ на съдържанието на чл. 133 от Конституцията:

*„Чл. 133. (Доп. – ДВ, бр. 106 от 2023 г.; изм. с [Решение № 13](#) на КС на РБ - бр. 66 от 2024 г.) Организацията и дейността на Висшия съдебен съвет, на съдилищата, на **прокурорските** и на следствените **органи**, статутът на съдиите, **прокурорите** и следователите, условията и редът за назначаване и освобождаване от длъжност на съдиите, съдебните заседатели, **прокурорите** и следователите, както и за осъществяване на тяхната отговорност, се уреждат със закон.“*

разкрива, че в него изобщо не се споменава за прокуратурата като цяло или за главния прокурор.

Видно е, че в чл. 133 изрично е посочен Висшия съдебен съвет, който е орган конституиран от КРБ, но не е споменат конкретно никой от „тримата големи“ в съдебната власт. **Не е спомената и прокуратурата като цяло** и следователно в ЗСВ не могат да се дават нови характеристики или качества на прокуратурата, които ги няма в КРБ. **Следователно думата „единна“ трябва да отпадне от чл. 136, ал. 1 от ЗСВ, защото нейното наличие в ЗСВ представлява дописване на КРБ.**

Във връзка с гореизложеното **предлагам изречение първо от чл. 136, ал. 1 на ЗСВ да се измени във вида:**

„Структурата на прокуратурата е в съответствие с тази на съдилищата, които разглеждат наказателни дела.“

Друг приемлив подход в случая е, **да се добави легална дефиниция за думата „единна“** по смисъла на ЗСВ, но това ще е доста трудна задача.

Автор: Илия Христов (28.12.2024 18:53)

Трябва ли да е единна прокуратурата и съответства ли това на КРБ? - 1 част

Реална съдебна реформа може да бъде извършена **единствено чрез разумни конституционни промени от ВНС**, но подкрепям този законопроект, защото той ще е още една стъпка към окончателното убеждение, че без ВНС, ситуацията няма как да се промени коренно.

В сега действащия ЗСВ има разпоредби, които според мен не са в съответствие с конституционните разпоредби. Такава е основополагащата разпоредба за прокуратурата в ЗСВ, а именно чл. 136, ал. 1, която в резултат на предложения проект ще придобие вида:

*„Чл. 136. (1) Прокуратурата на Република България е **единна** и структурата ѝ е в съответствие с тази на съдилищата, които разглеждат наказателни дела. Прокуратурата се състои от главен прокурор, Върховна прокуратура, **Национална следствена служба**, апелативни прокуратури, военно-апелативна прокуратура, окръжни прокуратури, военно-окръжни прокуратури и районни прокуратури. В състава на окръжните прокуратури има следствени отдели.“*

Съответните текстове в КРБ са чл. 126, ал. 1:

„Чл. 126. (1) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) Структурата на прокуратурата е в съответствие с тази на съдилищата, които разглеждат наказателни дела.“,

а структурата на съдилищата е определена в чл. 119, ал. 1 от КРБ:

„Чл. 119. (1) Правораздаването се осъществява от Върховния касационен съд, Върховния административен съд, апелативни, окръжни, военни и районни съдилища.“

Веднага прави впечатление, че разпоредбата на чл. 136, ал. 1 от ЗСВ **се разминава с чл. 119, ал. 1 от КРБ** по наличието на „**Национална следствена служба**“, защото в чл. 119, ал. 1 от КРБ не е посочена някаква съответна на нея структура, като например „**Национален следствен съд**“ и следователно е налице едно дописване на КРБ. **Затова е необходимо Националната следствена служба да е извън състава на прокуратурата и да е отделна структура, което според мен ще подобри работата и независимостта на съдебната система.**

Всъщност, най-важното разминаване с КРБ е наличието в чл. 136, ал. 1 на израза „**Прокуратурата на Република България е единна**“. С наличието на тази дума „

единна“ в ЗСВ досега се оправдаваха всички дописвания на КРБ и всички разлики с конституционните текстове, които бяха свързани с правомощията на главния прокурор или прокуратурата. **В тази дума е разковничето и почти всичко, написано в сега действащия ЗСВ за отношенията в прокуратурата, се основава на нея. Но според мен, наличието в ЗСВ на тази дума няма опора в КРБ. Няма в КРБ подобен текст или намек за подобно твърдение.** Възниква и въпросът, ако само прокуратурата е единна според закона, то тогава съдилищата какви са – разединени ли са? Нали според чл. 126, ал. 1 от КРБ *„структурата на прокуратурата е в съответствие с тази на съдилищата, които разглеждат наказателни дела“*. Възможно ли е да има две неща с еднаква структура, но едното да е единно, а другото да не е? Отделно стои и въпросът, че липсва легална дефиниция какво означава думата „единна“ по смисъла на ЗСВ и всеки може да си я тълкува както му е удобно.

Освен това, всички видяхме в какво се превърна прокуратурата в миналото, когато беше единна и това не трябва да се допуска в бъдеще.

Наличието на думата **„единна“** в разпоредбата на чл. 136, ал. 1 от ЗСВ не може да се оправдае или обоснове и с разпоредбата на чл. 133 от КРБ, защото един устройствен закон не може да противоречи на конституционната разпоредба, в която изрично е посочено какъв трябва да е обхватът на този закон.

Автор: Илия Христозов (28.12.2024 17:54)

Кое е правилното - „Прокуратурата на Република България“ или само „прокуратурата“?

В разпоредбите на ЗСВ, които регламентират дейността на прокуратурата като едно цяло, се използват различни изрази за обозначаването ѝ. В повечето разпоредби се използва думата „прокуратурата“ с малка буква, така както е и в Конституцията на Република България (КРБ). В някои разпоредби обаче се използва изразът „Прокуратурата на Република България“, като на места той е с главна буква, а на други – с малка буква.

Доста е спорно, дали думата „прокуратурата“ трябва да е с главна буква в израза „Прокуратурата на Република България“, както е в разпоредбите на чл. 136, ал. 2 и чл. 138, ал. 1, т. 6 от ЗСВ. Не намирам нито граматически, нито логически, нито конституционни съображения за това. В КРБ думата „прокуратурата“ е с малка буква. Още повече, че на други места в ЗСВ (чл. 30, ал. 5, т. 8 и чл. 136, ал. 8) изразът „прокуратурата на Република България“ е с малка буква.

Има дори разпоредби в ЗСВ, в които прокуратурата като цяло е обозначена и **по двата начина** (с „прокуратурата“ и с „Прокуратурата на Република България“) **в една и съща разпоредба**. Такива са разпоредбите на чл. 136, ал. 1 и чл. 138, ал. 1, т. 6 от ЗСВ.

Има и други разпоредби в ЗСВ, в които има разминавания. Такива са разпоредбите на чл. 138, ал. 1, т. 6 и чл. 138а, ал. 1. В едната разпоредба става въпрос за *„интернет страницата на Прокуратурата на Република България“*, а в другата за *„интернет*

страницата на прокуратурата“.

Изразът „Прокуратурата на Република България“ се среща и в ПЗР на някои от ЗИД на ЗСВ в миналото.

Горепосочените разминавания и нееднозначни означения будят недоумение и за недопустими за един закон.

За преодоляването на този проблем **предлагам, навсякъде в ЗСВ да се използва само думата „прокуратурата“, когато става въпрос за прокуратурата като цяло.** Този подход е в съответствие с КРБ, където се използва същата дума. Освен това и в чл. 137 от ЗСВ:

„Чл. 137. Прокуратурата е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.“

където е пределно ясно, че става въпрос за прокуратурата като едно цяло и като отделно ведомство, се използва този начин на означаване.

Автор: Илия Христозов (25.12.2024 19:56)

Имат ли правомощие сегашните членове на ВСС с изтекло мандати да избират тримата големи?

Един от основните дебати в обществото сега е дали сегашните членове на ВСС с изтекли мандати имат конституционното правомощие да избират тримата големи в съдебната власт и дали с изменения и допълнения в ЗСВ може да се ограничи това тяхно правомощие.

Ще представя един анализ на незасегнатите от Решение № 13/2024 на КС разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (ЗИД на КРБ), от който анализ може да се направи изводът, че сегашните членове на ВСС с изтекли мандати **нямат** конституционното правомощие да избират тримата големи в съдебната власт.

Основание за горепосочения извод е разпоредбата на § 23 от ПЗР на ЗИД на КРБ (ДВ, бр. 106 от 2023 г.), която разпоредба не беше засегната от решението на КС **и сега си е част от КРБ:**

„§ 23. (1) Изборните членове на Висшия съдебен съвет и на Висшия прокурорски съвет се избират в срок от три месеца след влизане в сила на законите, които се отнасят до прилагането на чл. 129 – чл. 130б.

(2) До избирането на Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет Съдийската колегия и Прокурорската колегия на досегашния Висш съдебен съвет изпълняват функциите на Висш съдебен съвет, съответно на Висш прокурорски съвет по тази Конституция, с изключение на правомощията по в ал. 2 чл. 130б, ал. 2, т. 2 и ал. 3, т. 2.“

Посочените в ал. 2 „чл. 130б, ал. 2, т. 2 и ал. 3, т. 2“, които вече са **обявени** за противоконституционни и невалидни с решението на КС, се отнасяха точно за инициране на изборите на тримата големи в съдебната власт. Текстове на тези разпоредби **бяха** следните:

„Чл. 130б. (2) Висшият съдебен съвет:

2. прави предложение до президента на републиката за назначаване и освобождаване на председателя на Върховния касационен съд и председателя на Върховния административен съд;

(3) Висшият прокурорски съвет:

2. прави предложение до президента на републиката за назначаване и освобождаване на главния прокурор“

От разпоредбите на § 23 от ПЗР ясно е видно какви са били идеята и волята на законодателя. **Първо изрично се е изисквало да се изберат новите изборни членове и чак тогава е можело да се пристъпи към избора на тримата големи. Макар че решението на КС върна старата структура на ВСС, то идеята (въплътена в разпоредбата на § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ) си остана като част от КРБ.**

И НЕЩО МНОГО ВАЖНО - ако се вникне внимателно в смисъла на разпоредбата на § 23, ал. 2 от ПЗР:

„(2) До избирането на Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет Съдийската колегия и Прокурорската колегия на досегашния Висш съдебен съвет изпълняват функциите на Висш съдебен съвет, съответно на Висш прокурорски съвет по тази Конституция, с изключение на правомощията по в ал. 2 чл. 130б, ал. 2, т. 2 и ал. 3, т. 2.“

ще се види ясно, че смисълът на тази разпоредба е, че докато се изберат „ Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет“ (а те **никога няма да се изберат, защото вече няма такива понятия в правния мир), досегашните (т.е. сегашните) Съдийска колегия и Прокурорска колегия си изпълняват всички функции, **но без да имат право да избират тримата големи.****

Считам, че горепосочените мотиви и съображения, може да бъдат реална обосновка, първо да се иска избор на нов ВСС и едва след това новият ВСС да избира новите трима големи. Тази воля и идея на законодателя ясно се вижда в разпоредбата на § 23, ал. 2 от ПЗР и решението на КС по никакъв начин не е променило смисъла и целта на тази идея/воля.

От всичко гореизложено е видно, че няма никаква правна пречка, **а дори и е задължително според КРБ**, със съответните изменения и допълнения в ЗСВ ясно да се регламентира, че **първо трябва да се изберат новите членове на ВСС и чак тогава може да се пристъпи към избора на тримата големи.**

Понеже в така представения проект на ЗИД на ЗСВ липсват разпоредби, които да регламентират, че първо трябва да се изберат новите членове на ВСС и чак тогава може да се пристъпи към избора на тримата големи, **предлагам да се преработи проекта и да се добавят тези разпоредби.**

Автор: Елисавета Новакова (19.12.2024 19:23)

ПРИ проверки за почтеност

Разпродаването на частно имущество от държавата на търгове и при други държавно дерижирани схеми и

закупуването на имущество от ?????, ?????????? ? ?????????????? ??? ????????? ?????????

директно от тях ??? ?????????????? чрез прекупуване от поставено лице

?? ?????? ?????????? или ??????????

??????? ? ?????????? ?? ?? ?? ??????????!

История

Начало на обществената консултация - 19.12.2024

Приключване на консултацията - 08.01.2025

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
